

ZWEMVERENIGING VLAARDINGEN- SCHIEDAM

Veiligheids- en toezichtplan ZVVS

1. Aanleiding

De directe aanleiding voor het 'Veiligheids- en Toezichtplan ZVVS' waren de aangescherpte licentie-eisen voor het Zwem ABC. Echter veel belangrijker is dat ZVVS tijdens de trainingsavonden en wedstrijden zelf verantwoordelijk is voor de veiligheid in De Kulk en dat we daarom naar onze mening een eigen ZVVS beleid dienen te hebben. En ook ligt laatste de tijd - helaas - veel meer focus op veiligheid in de branche door een aantal recente verdrinkingsgevallen.

Het bestuur van ZVVS wil via dit plan aantonen hoe zij haar verantwoordelijkheid hierin neemt.

2. Doel

Dit plan is er op gericht om een veilige sportbeoefening in een veilige omgeving te creëren voor de leden en gasten van ZVVS. Hiermee wil ZVVS voorkomen dat er ongelukken gebeuren en aan de andere kant dat er goede hulpverlening is als er zich toch een ongeluk voordoet of als een lid/gast dreigt te verdrinken.

Dit plan geeft allereerst de kaders aan waar ZVVS aan moet en wil voldoen. Vervolgens worden de acties en maatregelen omschreven die gedaan zijn of moeten worden om te voldoen aan dit kader.

Dit plan wordt verder geconcretiseerd in het 'Calamiteiten- en ontruimingsplan ZVVS', waarin onder meer procedures zijn opgenomen.

Verantwoordelijk

Het bestuur van ZVVS is verantwoordelijk voor de inhoud van het Veiligheids- en Toezichtplan ZVVS en voor het Calamiteiten- en Ontruimingsplan ZVVS en zorgt voor het uitdragen naar de commissies en leden. Het bestuur stemt dit plan af met de directie van Zwem- en recreatiebad De Kulk.

3. Het kader van het Veiligheids- en toezichtplan

Arbowet

De visie van ZVVS is dat zij hoeft niet te voldoen aan de eisen uit de ARBO-wet, daar er geen sprake is van een werkgever/werknemer relatie binnen de vereniging, tenzij wordt gewerkt met gevaarlijke stoffen of tijdens verbouwingen. Beide situaties gelden niet voor ZVVS. Dit betekent concreet dat ZVVS geen BHV'ers hoeft aan te stellen. De Kulk eist van ons tijdens de uren van afwezigheid van personeel van De Kulk, dat er wel een BHV'er aanwezig is om de ontruiming te leiden. In onze gebruiksrooster hebben wij daarom aangegeven dat er BHV'ers zijn tijdens die uren.

Veiligheids- en toezichtseisen uit gebruikersovereenkomst De Kulk

In de gebruikersovereenkomst met De Kulk van september 2015 staan een aantal regels waar ZVVS aan moet voldoen. Het belangrijkste artikel in dit kader is artikel 2.2.

Zie voor alle relevante artikelen uit de gebruikersovereenkomst met de Kulk van september 2015 in bijlage 1.

ZVVS voldoet aan deze regels, maar stelt een aantal eisen ter discussie, zoals een EHBO'er die niet deel mag nemen aan het sporten. Dat is tijdens de zwemlessen gegarandeerd, niet tijdens de trainingen. Wij hebben voldoende EHBO'er per uur (minimaal een) en die traint gewoon mee en kan meteen in actie komen indien nodig.

Toezichthouders moeten volgens de overeenkomst voldoen aan het diploma zwemmend redden van de KNBRD-A. Met De kulk is in 2018 overeengekomen dat onze trainers en instructeurs moeten voldoen aan dezelfde certificats eisen als het personeel van De Kulk (bijlage 6)

In de gebruikersovereenkomst wordt verwezen naar artikel 25 van de Wet Hygiëne en Veiligheid Badinrichtingen en Zwemgelegenheden (WHVBZ), waarin gesteld wordt dat “er in voldoende mate toezicht uitgeoefend wordt”. In een artikel van de KNZB over “Het houden van toezicht in een zwembad door verenigingen” staat nuttige informatie, zie bijlage 2. Wat ‘voldoende toezicht’ inhoudt zal per activiteit verschillen. De risico’s per activiteit zijn immers verschillend. In de Risico-, Inventarisatie- en Evaluatie wordt per activiteit aandacht besteed aan wat volgens ZVVS voldoende toezicht is voor die betreffende activiteit.

Risico-, Inventarisatie- en Evaluatie (RI&E)

Ondanks dat ZVVS niet verplicht is om een Risico-, Inventarisatie- en Evaluatie op te stellen, heeft ZVVS dit wel gedaan. De RI&E is ontleend aan een eerder Veiligheidsplan van de zwemvereniging. Op deze wijze komen immers de risico’s die de leden en gasten van ZVVS lopen zichtbaar en kan ZVVS hier maatregelen op nemen.

In bijlage 3 is de RI&E opgenomen. Dit is een overzicht per activiteit die ZVVS organiseert met daarin de volgende gegevens:

- * De risico’s die de doelgroep loopt tijdens deze activiteit
- * De maatregelen die ZVVS neemt om dit risico te voorkomen.

De RI&E zal worden aangepast als de activiteiten en de doelgroep sterk wijzigt. Verder wordt het bestuur via de commissies geïnformeerd over incidenten en zal steeds opnieuw de afweging gemaakt moeten worden of de RI&E bijgesteld moet worden.

Code Blauw van de KNZB

De leden van ZVVS worden geacht zich te schikken naar de regels en er wordt verwacht dat ze ook zelf een bijdrage te leveren aan een veilige omgeving en sportbeoefening.

Naast de fysieke veiligheid moet iedereen zich er van bewust zijn dat binnen ZVVS ook gedragsregels worden gehanteerd voor de ‘sociale’ veiligheid; het zich veilig voelen tijdens het sporten en in het clubhuis.

ZVVS heeft daarvoor, geïnspireerd door Code Blauw van de KNZB (<https://www.knzb.nl/cb/>), gedragsregels opgesteld voor leden en voor trainers/zweminstructeurs. We eisen van trainers en zweminstructeurs die werken met jongeren onder 18 jaar, dat ze een VOG (verklaring omtrent gedrag) inleveren. Beide gedragsregels zijn opgenomen in de bijlage 4 en 5 van dit plan.

Bijlage 1 Relevante artikelen uit de gebruikersovereenkomst met de Kulk van september 2015

Artikel 2

- 2.1 De gebruiker is gedurende de tijden waarop zij de in gebruik gegeven bassins en overige ruimtes in de Kulk gebruikt verantwoordelijk voor de veiligheid van de gebruikers van de bassins en de overige in gebruik gegeven ruimtes van Zwem- en Recreatiebad De Kulk.
- 2.2 In verband met de risico's van ongevallen of andere incidenten die gebruikers van het zwembad kunnen overkomen, stellen partijen vast, dat bij het onderhavige gebruik van het zwembad door de gebruiker de verantwoordelijkheid voor het uitoefenen van toezicht en het in voorkomende gevallen onmiddellijk ingrijpen bij de gebruiker ligt. In verband met het voorgaande wordt deze overeenkomst aangegaan onder de opschortende voorwaarde dat de gebruiker zo spoedig mogelijk doch uiterlijk per de ingangsdatum 1 september 2015 aantoonbaar en naar genoegen van de dienstverlener alle maatregelen heeft genomen, waardoor zij eveneens uiterlijk per de ingangsdatum van deze overeenkomst over voldoende goed opgeleide kaderleden beschikt, die al of niet lid zijn van de vereniging, zodat een ongeval of ander incident onmiddellijk en zonder enige vertraging wordt gesignaleerd, het slachtoffer(s) eveneens onmiddellijk en zonder vertraging uit het water kan (kunnen) worden gehaald en de nodige hulp verleend zal kunnen worden tot het moment dat professionele hulp beschikbaar komt.

Bijlage B

Voorwaarden voor het gebruik van het zwembad, kleedkamers en overige ruimten

Artikel 1 Algemeen

- 1.6 De dienstverlener verplicht zich tot het verstrekken van het Nood- en Ontruimingsplan van Zwem- en Recreatiebad De Kulk en nodigt gebruiker en door haar aangewezen kaderleden en toezichthouders jaarlijks uit voor deelname aan tenminste één ontruimingsoefening. In het onder 1.8 bedoelde logboek zal daarvan aantekening worden gemaakt onder vermelding van degenen die aan de oefening(en) hebben deelgenomen.
- 1.7 De gebruiker, diens kaderleden en toezichthouder(s) dienen op de hoogte te zijn van de inhoud van het in artikel 1.6 genoemde Nood- en Ontruimingsplan. Dat betekent dat zij (onder meer maar in ieder geval) op de hoogte zijn van de telefoonnummers van de hulpverleningsinstanties, de telefoonnummers van leidinggevendenden, de ontruimingssignalering en de situering van blusmiddelen en medische hulpmiddelen.
- 1.8 De gebruiker dient een ongevallenregistratie bij te houden in een door de dienstverlener te verstrekken logboek. De ongevallenregistratieformulieren liggen in de EHBO-ruimten en/of bij de receptie.
- 1.10 De gebruiker dient er zorg voor te dragen dat gedurende de overeengekomen gebruiksuren tenminste één persoon in het bezit is van de voor de activiteit vereiste diploma's (clubtrainer A en B, minimaal module 2 en 3 zwemonderwijzer of zwemleider A en B).

Artikel 2 Toezicht

- 2.1 Gedurende de gebruiksperiode (gebruiksuren) zal de gebruiker zorgen voor de aanwezigheid van minimaal één toezichthouder alsmede één plaatsvervanger per bassin, die in het bezit is van het diploma Zwemmend Redden (KNBRD-A) of gelijkwaardig, en

minimaal de leeftijd heeft bereikt van 21 jaar. Deze persoon is door de gebruiker gemachtigd toezicht te houden, handelend op te treden en voldoet aan de overige gestelde kwaliteitseisen van artikel 25 WHVBZ. De gebruiker draagt er tevens zorg voor dat van verenigingswege iemand tijdens de gebruikperiode (gebruiksuren) aanwezig is die in het bezit is van een geldig EHBO-diploma met de aantekening reanimatie en in staat is met hulpmiddelen, zoals defibrillators om te gaan, welke op strategische punten in het zwembad aanwezig zijn. Deze persoon of personen zullen uitsluitend belast zijn met de zorg van de veiligheid van de zwemmers. Gebruiker vrijwaart de dienstverlener voor mogelijke aanspraken als gevolg van het niet naleven van de hierboven gestelde eisen.

- 2.2 De dienstverlener zorgt te allen tijde voor de aanwezigheid van voldoende verbandmateriaal en voor een ruimte waar Eerste Hulp kan worden verleend.
- 2.3 De gebruiker is verplicht de namen van de in lid 2.1 bedoelde personen voor aanvang van de contractperiode schriftelijk aan de dienstverlener door te geven onder gelijktijdige verstrekking van een presentierooster aan de hand waarvan de dienstverlener te allen tijde kan controleren wie er namens de gebruiker aanwezig is en alsdan belast met het toezicht en het eventueel verlenen van Eerste Hulp. Mutaties meldt de gebruiker onmiddellijk schriftelijk aan de dienstverlener zodat deze te allen tijde over de actuele gegevens beschikt.
- 2.4 De onder 2.1 bedoelde persoon of personen dien(en)t minimaal 15 minuten voor aanvang van de gebruikperiode aanwezig te zijn en blijft na afloop van de gebruikperiode aanwezig tot alle aan zijn/haar zorg toevertrouwde personen de douche- en kleedruimte hebben verlaten. Leden van de huurder mogen de accommodatie niet eerder betreden dan nadat de toezichthouder, trainer of bestuurslid van de gebruiker aanwezig is.

Artikel 4 Aansprakelijkheid

4.2 De dienstverlener aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor:

- f. De gebruiker levert aan het einde van de dag waarop de gebruiker de in gebruik gegeven ruimten heeft gebruikt, een ingevuld rapportageformulier in t.a.v. de directeur van de dienstverlener met daarop de namen van de dienstdoende:
 - a. kaderleden die op de hoogte zijn, kunnen handelen met het Nood- en ontruimingsplan van zwem- en recreatiebad De Kulk.
 - b. Toezichthouders
 - c. EHBO-ers

Eventuele ongevallenformulieren worden indien van toepassing bijgevoegd waarna alle formulieren bij het betreffende logboek zullen worden gevoegd.

Bijlage 2 Het houden van toezicht in een zwembad door verenigingen | KNZB

Het houden van toezicht in een zwembad door verenigingen
Over de wet, verantwoordelijkheden en misverstanden

Inleiding

Het houden van toezicht in een zwembad is een hot item in de zwemwereld. Na een aantal recente ongevallen zijn steeds meer betrokkenen zich gaan verdiepen in de wetgeving omtrent het houden van toezicht. Hoewel die wetgeving in principe duidelijk is, bestaan er toch veel interpretatieverschillen over de hantering daarvan. Interpretatieverschillen, waarvan zwemverenigingen de dupe worden. In dit artikel zal ingegaan worden op de wetgeving en met welke rechten en plichten een zwemvereniging te maken heeft.

De wet: WHVBZ en BHVBZ

In Nederland bestaat sinds 1969 de Wet Hygiëne en Veiligheid Badinrichtingen en Zwemgelegenheden (WHVBZ). Sinds 1984 bestaat er ook een Besluit Hygiëne en Veiligheid Badinrichtingen en Zwemgelegenheden (BHVBZ). Dit besluit kent twee soorten voorschriften:

1. Doelvoorschriften, waarin grotendeels aan de houder van het zwembad wordt overgelaten op welke wijze hij dit beoogde doel bereikt, waarbij hooguit in de toelichting op de wet wat algemene richtlijnen worden gegeven
2. Middelvevoorschriften, waarin de wetgever exact aangeeft op welke wijze aan welke eis moet worden voldaan.

Het merendeel van de artikelen in dat Besluit zijn voor huurders van zwembad (zoals zwemverenigingen) niet direct van belang. Dat geldt echter wel voor artikel 25, dat gaat over het houden van toezicht.

Voldoende toezicht: wat is dat eigenlijk?

In artikel 25 wordt gesteld dat 'in de badinrichting gedurende de openstelling in voldoende mate toezicht uitgeoefend wordt'. Dit artikel is een doelvoorschrift, wat betekent dat er dus niet exact beschreven wordt wat *voldoende toezicht* inhoudt. De houder van het zwembad dient er voor te zorgen dat er voldoende toezicht uitgeoefend wordt, en is daar ook eindverantwoordelijk voor.

In de toelichting op dit artikel worden wel adviezen/richtlijnen gegeven die zouden kunnen bijdragen aan een zo goed mogelijk uitoefenen van het toezicht. Zo zou er doeltreffend EHBO verleend moeten kunnen worden, dient één van de toezichthouders in het bezit te zijn van een geldig EHBO-diploma en een reanimatiediploma en moet er iemand aanwezig zijn die kan reddend zwemmen. Andere aspecten die echter ook van belang kunnen zijn, zijn bijvoorbeeld de alertheid van de toezichthouder, een regelmatige oefening van de eigen vaardigheden, regelmatige wisseling van standplaats en werkzaamheden, een (natuurlijk) overzicht en ervaring, aanwezige voorzieningen, soort bezoekers etc.

Maar nogmaals: dit zijn geen verplichtingen. Zo kun je van een goed opgeleide toezichthouder eerder verwachten dat die precies weet hoe hij moet handelen en optreden, dan van een minder goed opgeleide toezichthouder. En van iemand met een geldig EHBO-diploma mag je verwachten dat die bij ongevallen handelend kan optreden, maar een garantie is er niet! De persoon die verantwoordelijk is voor het inzetten van de toezichthouders moet met deze factoren echter wel serieus rekening (proberen te) houden bij het vaststellen van het toezicht, teneinde dit zo optimaal mogelijk te maken.

De controle op de uitoefening van het toezicht

De controle op de uitvoering van alle voorschriften genoemd in de WHVBZ, dus ook op het houden van toezicht, ligt in handen van de provincies. Zij hebben de mogelijkheid om met betrekking tot een in hun provincie gelegen zwembad in het belang van hygiëne en veiligheid van de bezoekers, 'nadere voorschriften' te geven. Daar komt echter veel bij kijken. Zo kunnen de nadere voorschriften slechts per zwembad gegeven worden. Zij zijn dus niet algemeen bindend.

Bovendien valt een dergelijke procedure onder de regelgeving van de Algemene Wet Bestuursrecht en omvat onder meer het horen van partijen, zoals de houder van de zweminrichting, de inspecteur en het college van B&W, de mogelijkheden van bezwaar en beroep bij de bestuursrechter. Alleen al om die redenen wordt de procedure vrijwel nooit door provincies toegepast, omdat de kans reëel is dat men daarmee zelf in het ongelijk wordt gesteld.

Welke rol kan een zwemvereniging hebben bij het houden van voldoende toezicht?

Elk zwembad moet dus een eigen invulling geven aan de term 'voldoende toezicht', maar moet zich er ook daadwerkelijk van vergewissen dat dit toezicht in de praktijk ook als zodanig wordt uitgeoefend. Het zwembad kan besluiten om het houden van toezicht uit te besteden aan de huurder. Dat betekent dat u als zwemvereniging belast kunt worden met het houden van toezicht op het moment dat u zwembad huurt. Steeds meer zwembaden hanteren tegenwoordig, gelukkig, een toezichtplan waarin het niet alleen om het houden van toezicht gaat, maar waarin ook wordt gesproken over de veiligheid in het algemeen. Wanneer u als vereniging een deel van het bad huurt, kunt u slechts belast worden met de verantwoordelijkheid over de veiligheid van het gehuurde deel. Het aanwezige badpersoneel draagt bij calamiteiten zorg voor het nood- en ontruimingsplan. Er zijn echter ook verenigingen die het gehele bad huren. In dat geval komt er veel meer bij kijken. De vereniging kan dan belast worden met het nood- en ontruimingsplan en dient een ongevalregistratie bij te houden.

Maak duidelijke afspraken!

Laat u zich echter vooral niet onder druk zetten om allerlei dure cursussen te gaan volgen. Bespreek met het zwembad dat er wettelijk gezien geen eisen worden gesteld aan het houden van toezicht, behalve dan het feit dat dat toezicht voldoende moet zijn. Veel zwembaden denken vaak ten onrechte dat er allerlei verplichtingen zijn aan het houden van toezicht.

Zeker in het geval van huur door een zwemvereniging, waarbij je er van uit mag gaan dat de meeste aanwezigen in het bad redelijk tot goed kunnen zwemmen, is er al gauw sprake van 'voldoende toezicht'.

Wanneer u toch bereid bent om een rol te spelen in het houden van toezicht, laat dan in ieder geval alles duidelijk vastleggen in een contract. Spreek duidelijk af welke taken worden overgedragen naar de vereniging, wat onder voldoende toezicht wordt verstaan en wat eventuele consequenties kunnen zijn.

Het houden van toezicht

Het lastige aan de situatie met betrekking tot het houden van toezicht is dat het wettelijk heel summier geregeld is. De Wet zegt alleen dat er voldoende toezicht moet zijn. Wat voldoende is wordt aan de 'houder van de zweminrichting' overgelaten. Dat betekent dat elk zwembad in principe zelf kan bepalen hoeveel toezicht er moet zijn. Het gaat altijd om een subjectieve inschatting. Bij een groep wedstrijdzwemmers zal er minder toezicht nodig zijn dan bij een groep bejaarden of zwemleskinderen. De controle op het aanwezig zijn van voldoende toezicht wordt gedaan door provincies maar zelfs die hanteren per provincie andere maatstaven.

Een rechter zal in geval van een calamiteit altijd de situatie ter plekke proberen te beoordelen. Of er toezichthouders waren die bijvoorbeeld een EHBO-diploma hadden of konden zwemmend redden, is zeker niet allesbepalend. Dat zijn slechts richtlijnen (die overigens wel door veel zwembaden gevolgd worden). Het is hooguit een van de middelen om iets aan de veiligheid te doen. Inmiddels zijn er diverse initiatieven van allerlei organisaties om te komen tot eenduidige criteria. De KNZB is hier nauw bij betrokken omdat er veel verenigingen zijn die met deze problemen kampen. Bedenk wel dat het zwembad altijd eindverantwoordelijk is voor de veiligheid. Toezicht is daar maar een van de aspecten van, maar toevallig wel een die het zwembad mag uitbesteden aan een huurder. Het is dus zeker niet zo dat het zwembad verplicht is deze eisen te stellen om zelf juridisch afgedekt te zijn.

Bijlage 3 Risico-, Inventarisatie- en Evaluatie activiteiten ZVVS

Zwemlessen/Diploma zwemmen

Risico's

- De doelgroep zijn vaak heel jonge en ongeoefende zwemmers met onvoorspelbaar gedrag dat risico inhoud. Het risico op verdrinking ligt hier zeker op de loer.
- Tevens kleine ongevallen als vallen, uitglijden en stoten, door het onvoorspelbare gedrag.
- In het diepe bassin wordt de aandacht soms sterk naar één enkel kind getrokken waardoor er risico op ongevallen voor de andere kinderen is.

Maatregelen

- De Kulk eist dat er minstens een instructeur is met Zwemleider 2 of 3. Dat is bij alle zwemlessen geborgd.
- De coördinatoren Elementair Zwemmen zijn tevens EHBO'er en toezichthouder.
- Trainers en toezichthouders dragen een rood-shirt, zodat zij herkenbaar zijn. Deze wordt door de vereniging verstrekt.
- Trainers, toezichthouder en of zweminstructeurs die zelfstandig voor een groep staan zijn altijd minimaal 18 jaar oud. Hulpkrachten, stagiaires en soortgelijk zijn minimaal 14 jaar en soms zijn er kinderen van 12 of 13 jaar die al een maatschappelijke stage doen. Deze laatste twee groepen staan natuurlijk altijd onder leiding van iemand van 18 jaar of ouder.
- Bij elke groep groter dan zes tot tien kinderen zijn er twee personen die lesgeven. Anders volstaat één zweminstructeur. Als een kind de groep verlaat (toiletbezoek of anders) zal één van de instructeurs er op toezien dat de ouder van het kind de verantwoordelijkheid overneemt.
- De beweegbare bodem mag alleen door personeel van De Kulk worden bediend of door de toezichthouder van ZVVS. Tijdens het afstellen van de bodem mag niemand in het water gaan of er zijn.
- Ouders, grootouders of andere familie zijn bij alle zwemlessen aanwezig en zitten in de zwemzaal langs de kant (doelgroepenbad) of de tribune (wedstrijdbad). De ouders, grootouders of andere familie zijn er verantwoordelijk voor dat kinderen die geen les hebben, maar als publiek mee zijn, niet in het water raken of de lessen verstoren. Ouders krijgen (mondeling) informatie met betrekking tot hun verantwoordelijkheden tijdens de zwemlessen, wanneer zij voor het eerst op les komen, Dit wordt herhaald in Nieuwsbrieven.
- Voor de zweminstructeurs en toezichthouders zijn gedragsregels geformuleerd, ze kennen de regels en tekenen ervoor.

Opmerkingen

- Het diplomazwemmen voor het Zwem-ABC (ENVOZ) wordt gehouden op een uur van De Kulk en onder leiding van personeel van De Kulk. De bevoegde examinatoren van ZVVS zijn mede-examinator. Op deze uren geldt dus dat De Kulk ook verantwoordelijk is voor veiligheid en toezicht.
- Bij het diplomazwemmen voor Zwemvaardigheid en snorkelen is ZVVS verantwoordelijk voor veiligheid en toezicht.

Waterpolo

Risico's

- Voor senior waterpoloërs (14 jaar en ouder) geldt dat de zwemvaardigheid erg goed is. De sociale contacten zorgen ervoor dat niemand ongemerkt blijft.
- De kans op blessures of wonden is zeker aanwezig.

Maatregelen

- Bij trainingen en wedstrijden moet er altijd een EHBO'er zijn.
- De Kulk eist dat er een trainer met het diploma Clubtrainer A of B aanwezig is. Die eis wordt niet altijd vervuld en is naar de mening van ZVVS ook niet nodig, het management van De Kulk heeft dat in 2018 bevestigd.
- Deze trainers zijn ervaren zwemmers die geacht worden iemand uit het water te kunnen redden. Dat geldt ook voor de volwassen zwemmers zelf. De trainers worden uitgenodigd voor de scholing (zwemmend redden) dit is voor hen vrijwillig op voorwaarde dat er altijd een gecertificeerde aanwezig is (zwemmer kan ook).
- Voor de jeugdtrainingen geldt dat niet en moeten de toezichthouders kunnen redden. Die trainers zijn doorgaans ervaren waterpolo spelers dus die voldoen naar de mening van het ZVVS bestuur aan de eisen. In overleg met de waterpolo commissie kan worden bepaald of ouders, die bij de jeugdtrainingen zijn, een formele toezichttaak krijgen.

Opmerkingen over diploma vereisten kinderen.

- Kinderen die het B diploma hebben gehaald of bijna hebben, kunnen al meetrainer met waterpolo of wedstrijdzwemmen of zelfs beide. De betreffende trainers beoordelen of het kind zwemvaardig genoeg is en kunnen gevraagd en ongevraagd advies ontvangen van de coördinator Elementair Zwemmen. Dit ongeacht of het kind zwemles heeft gehad bij ZVVS of elders. Als de zwemvaardigheid onvoldoende is om mee te kunnen doen zullen de trainers het kind (de ouders) adviseren om eerst zwemles te gaan volgen. Of voor het diploma C als dat nog niet is behaald of voor Zwemvaardigheid. Het komt incidenteel voor dat de zwemvaardigheid voldoende is voor het volgen van de training, maar dat het kind geen enkel zwemdiploma heeft. Het bestuur stelt dan de eis dat het kind wel een diploma haalt, dat zal C zijn als naar het oordeel van de coördinator Elementair Zwemmen dat diploma eenvoudig te halen is. Het kind kan dan of naar de lessen van C of zelf alleen het examen doen. Omdat dit niet veel voorkomt is een enkele privé les en privé afzwemmen mogelijk.

Wedstrijdzwemmen

Risico's

- De zwemvaardigheid van de leden is hier erg goed. De sociale contacten zijn hier goed. Inzwemmen, ongecontroleerde warming-up, veel zwemmers in een baan geven risico op botsingen en ongelukken.

Maatregelen

- Bij trainingen en wedstrijden moet er altijd een EHBO'er zijn.
- De Kulk eist dat er een trainer met het diploma Clubtrainer A of B aanwezig is. Die eis wordt niet altijd vervuld en is naar de mening van ZVVS ook niet nodig. Het management van De Kulk heeft dat in 2018 bevestigd.
- Bij de trainingen in de avonduren in De Kulk staan er meerdere trainers aan de kant, doorgaans één per twee banen. Deze trainers zijn ervaren zwemmers die geacht worden iemand uit het water te kunnen redden. Dat geldt ook voor de volwassen zwemmers zelf. Ook de zwemtrainers worden uitgenodigd voor de scholing (zwemmend redden) en net als bij waterpolo is dit vrijwillig op voorwaarde dat er altijd een gecertificeerde aanwezig is (zwemmer kan ook).
- In de ochtenduren is er een gediplomeerde zwemtrainer aanwezig en een tweede trainer.

Opmerkingen

- Zie opmerking bij Waterpolo mbt kinderen.

Recreatief zwemmen (trimzwemmen)

Risico's

- De zwemvaardigheid is hier doorgaans goed, maar verschilt onderling. Door selectieve aandacht van de instructeur op enkelingen is de aandacht van de trainer er niet voor iedereen en dit brengt risico met zich mee.

Maatregelen

- Bij trainingen en wedstrijden moet er altijd een EHBO'er zijn.
- De Kulk eist dat er een trainer met het diploma Clubtrainer A of B aanwezig is. Die eis wordt niet altijd vervuld en is naar de mening van ZVVS ook niet nodig. Het management van De Kulk heeft dat in 2018 bevestigd.
- Ook de trainers van het trimzwemmen worden uitgenodigd voor de scholing (zwemmend redden) en ook hier is dit vrijwillig, op voorwaarde dat er altijd een gecertificeerde aanwezig is (zwemmer kan ook)

Wedstrijden (Waterpolo en Zwemmen)

Risico's

- Bij de wedstrijden is er een sterke sociale controle op de spelers, maar niet op de bezoekers. Van de bezoekers is de zwemvaardigheid niet bekend. Ook de onbekendheid van de bezoeker met het bad is een risico, dat geldt zeker voor zeer jeugdige bezoekers. De aandacht is vaak bij de wedstrijd en niet bij deze (jonge) bezoekers.

Maatregelen

- Bij wedstrijden moet er ook een EHBO'er aanwezig zijn. Dat kan een speler zijn, maar omdat er steeds wisselende teams spelen zullen de ZC en de WPC hiervoor apart een schema moeten opstellen.
- Aan de WPC en de ZC wordt gevraagd hoe zij de veiligheid tijdens wedstrijden regelen.

Overige evenementen

Risico's

- Tijdens overige evenementen, zoals de Zwemvierdaagse, schoolclinics en schooltoernooien of het Bedrijventoernooi, doen ook anderen dan leden mee. .

Maatregelen

- Er moet vanzelfsprekend toezicht aanwezig zijn en EHBO. Afhankelijk van het aantal aanwezigheden en hun vaardigheden moet toezicht specifiek zijn, dus niet in combinatie met zelf sporten of training/les geven. De organiserende commissies wordt gevraagd aan te geven hoe ze dat regelen.

Bijlage 4 Omgangsregels voor alle leden van ZVVS¹

- 1) Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij/zij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen de vereniging en bij activiteiten.
- 2) Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
- 3) Ik val een ander niet lastig en berokken geen schade aan personen en materiaal.
- 4) Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
- 5) Ik negeer de ander niet, doe niet mee aan schelden, pesten uitlachen of roddelen.
- 6) Ik vecht niet, gebruik geen geweld, bedreig de ander niet en ik neem geen wapens mee.
- 7) Ik geef de ander geen ongewenste seksueel getinte aandacht, ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
- 8) Ik stel geen ongepaste vragen of en maak geen ongewenste opmerkingen over de ander.
- 9) Als iemand mij hindert of lastig valt dan vraag ik hem/haar hiermee te stoppen. Als dat niet helpt, vraag ik een ander om hulp.
- 10) Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden en spreek degene die zich daar niet aan houdt erop aan en meld dit zo nodig aan de vertrouwenspersoon of aan het bestuur.

ZVVS heeft per 1 maart 2018 twee vertrouwenspersonen:

Bijlage 5 Gedragsregels voor trainers, coaches, zweminstructeurs en begeleiders van jeugd bij ZVVS²

ZVVS wil zorgen dat iedereen zich veilig voelt bij de vereniging op elk moment en in elke situatie. Wij zijn er trots op dat we veel jeugdtrainers en zweminstructeurs hebben en dat incidenten beperkt blijven. Dat tekent de familieclub ZVVS.

Toch kiezen we er als ZVVS voor dat we meedoen aan Code Blauw en dat we een beleid hebben opgesteld grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.

De onderstaande gedragsregels kunnen gezien worden als algemene uitgangspunten voor gedrag. Deze gedragsregels zijn bedoeld voor trainers/ coaches/ begeleiders/ kaderleden (verder in de tekst begeleider genoemd) en maken deel uit van het Tuchtreglement van de sportbond. De gedragsregels geven aan waar de grenzen liggen in het contact tussen begeleider en sporter.

De gedragsregels vormen - aangevuld met de omgangsregels - een richtlijn voor de omgang

¹ Vastgesteld door het bestuur op 17-8-2015 en gepubliceerd op de website

² *(Gedragsregels voor begeleiders zoals vastgesteld in de Blauwdruk Tuchtreglement Seksuele Intimidatie in de AV van NOC*NSF van 15 november 2011, deze regels zijn vastgesteld door het bestuur van ZVVS op 17-8-2015 en gepubliceerd op de website www.zvvs.nl)*

tussen sporters en begeleiders.

Gedragsregels

Gedragsregels zijn anders dan omgangsregels afdwingbaar. Als een of meerdere gedragsregels overtreden wordt dan kan een tuchtprocedure met tuchtrechtelijke sancties volgen vanuit de sportbond.

Hieronder vind je een overzicht van de 'Gedragsregels begeleiders in de sport' zoals vastgesteld binnen de georganiseerde sport en die door ZVVS zijn overgenomen:

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig kan voelen.
2. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast en verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
3. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of seksuele Intimidatie tegenover de sporter.
4. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
5. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.
6. De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.
7. De begeleider zal tijdens trainingen, wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer.
8. De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
9. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
10. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen.
11. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

Aanvullende gedragsregels voor alleen zweminstructeurs

1. Gedurende de gehele les dient de focus 100% gericht te zijn op de leerlingen. In feite zijn conversaties tussen instructeurs tijdens de les verboden. Zéér kort overleg in het kader van de les valt hier uiteraard buiten.
2. Tijdens de les dienen instructeurs altijd verspreid over de baan te staan zodat alle leerlingen aandacht krijgen. Dus instructeurs staan niet bij elkaar.
3. Leerlingen dienen tijdens de gehele les zéér actief begeleid te worden. Altijd moet er direct een aanwijzing gegeven worden of een compliment. Het mag niet gebeuren dat na een opdracht leeszimmers zonder aandacht zomaar voorbij zwemmen.
4. Instructeurs mogen tijdens de zwemles hun groep nooit verlaten. Materiaal halen dient voor de les te gebeuren. Als een leeszimmer naar het toilet moet dan gaat altijd een ouder mee, in ieder geval nooit een instructeur.
5. Extra aandacht voor de leeszimmers tijdens de leswisseling. Leswisselingen zijn onrustige en drukke momenten. Hier dient extra opgelet te worden dat alle leeszimmers veilig het water verlaten.
6. Leerlingen mogen niet rennen in het bad. Er dient altijd ingegrepen te worden als er wordt gerend door leerlingen.
7. Materiaal mag nooit rondslingeren. Een gladde mat of plankjes dienen altijd aan de kant te worden gezet.
8. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, is het de verantwoordelijkheid van de zweminstructeur in de geest hiervan te handelen
9. De zweminstructeur zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de leerling is betrokken. Indien de zweminstructeur gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij of zij dit melden aan de verantwoordelijke binnen ZVVS.

Bijlage 6 Certificaat zwemmend redden voor zweminstructeurs, trainers, toezichthouders.

Naam:

datum:

Afdeling: Wedstrijdzwemmen, Waterpolo, Elementair zwemmen, incl. OWH, trimzwemmen

Onderdelen gekleed zwemmen (korte broek, shirt)	datum
Half bad in de breedte koptreep	Zie boven
Half bad okseltreep	
Drenkeling vanaf midden bad op de kant brengen (combineren met een greep als boven)	
Popduiken vanaf 3.00 m. diepte, vervolgens aan de kant brengen	
Onderdeel veiligheid	
Toezichtplan ontvangen en gelezen	
Calamiteitenplan ontvangen en gelezen	
Onderdeel EHBO en BHV	
EHBO/reanimatie geldig tot	...
BHV, geldig tot

Akkoord bevoegde instructeur

Akkoord deelnemer

Bijlage 7 Rollen en taken voor trainers, toezichthouders en EHBO'ers

De zweminstructeur, de toezichthouder, de trainer en de EHBO'er moeten weten wat zij moeten doen als zij hun taken uitvoeren.

In onderstaand tabel wordt per rol wordt omschreven wat ze minimaal moeten kennen en kunnen voordat ze ingezet kunnen worden.

Onderwerp	Zweminstructeur (zelfstandig op groepje)	Toezichthouder	Trainer	EHBO'er
Zwemleider 2 of 3	x			
EHBO (Oranje Kruis)				X (opleiding)
Toets Zwemmend Redden	X	X (mits van toepassing, zie RI&E)	X (mits van toepassing, zie RI&E)	
Kennis van het calamiteiten- en ontruimingsplan ZVVS	X(zelf lezen, instructie en tekenen voor gelezen)	X (zelf lezen en instructie)	X (zelf lezen en instructie)	X (zelf lezen en instructie)
Ongevallenregistratie				X (instructie)
Locatie van AED, verbandmaterialen, blusmiddelen, veiligheidsmap ZVVS		X (instructie)	X (instructie)	X (instructie)